

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV-131826-2/ODK-2023

Praha 17. srpna 2023

Česká školní inspekce
oddělení právních a vnitřních věcí
Fráni Šrámka 37
150 21 Praha 5

Stanovisko k § 22 kontrolního řádu

Vaše značka ČŠIG-4988/23G21, ČŠIG-S-363/23-G21

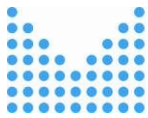
Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra obdržel dne 1. srpna 2023 Vaši žádost o stanovisko týkající se problematiky totožnosti osoby, která podala podnět ke kontrole. K věci jste se dotázali, zda je nutné (cit.): „*chránit*“ i veřejné subjekty. Konkrétně například obec (jakožto zřizovatele školy) nebo školu (i škola je v postavení orgánu veřejné moci). Z povahy věci se domníváme, že není důvod tajit totožnost osob, které vykonávají svou činnost (tj. včetně podání podnětu) jakožto orgány veřejné moci apod. Nicméně § 22 kontrolního řádu nerozlišuje, kdo je podatelem a text zákona tak neumožňuje totožnost těchto „veřejných“ podatelů sdělit. Jelikož jde o otázku, která se týká všech kontrolních orgánů, je obecně uplatnitelná, dovolujeme si požádat o stanovisko v této věci (samozřejmě s vědomím, že nemůže jít o právně závazný výklad, jde nám především o jednotný přístup orgánů veřejné správy). Je třeba uplatnit § 22 kontrolního řádu ve všech případech, bez ohledu na charakter podatele?“

Zdejší odbor Ministerstva vnitra k dané problematice s ohledem na kontrolní řád¹ uvádí následující právně nezávazné stanovisko.

Dle § 22 kontrolního řádu z nahlížení do spisu jsou vyloučeny dokumenty nebo jejich části, z nichž lze zjistit totožnost osoby, která podala podnět ke kontrole. Kontrolní řád dodává tímto ustanovením odchylku (doplnění) k § 38 správního řádu², jejímž smyslem je ochrana stěžovatelů, potažmo osob vůbec, před možným negativním postihem ze strany kontrolované osoby. K tomu důvodová zpráva uvádí, že kontrola je postupem zahajovaným z moci úřední, a proto **identifikace podatele podnětu není pro kontrolovanou osobu relevantní. Stejně tak tato skutečnost nemůže ovlivnit případné podání námitek, které se vztahují toliko ke kontrolním zjištěním, a nikoli k dalším skutečnostem.** V rámci námitek by tedy nebylo možné uplatňovat např.

¹ Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „kontrolní řád“).

² Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

zpochybnění důvěryhodnosti či jiné skutečnosti související s osobou podatele podnětu k výkonu kontroly³. **Dokumenty obsahující údaje umožňující identifikovat takové osoby, musí být z nahlížení vyloučeny.**

Omezení přístupu k dokumentům by mělo být ze zásady co nejmenší, proto je třeba vždy znepřístupnit pouze to, co je skutečně nezbytné. Ostatně, text § 22 tento postup předpokládá, když zmiňuje vyloučení nejen celých dokumentů, ale i jejich částí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu 2 As 418/2017). **Vyloučení tedy není možností, ale povinností, z níž kontrolní řád nečiní žádné výjimky** a pokud by ze strany kontrolního orgánu ke sdělení totožnosti podatele podnětu ke kontrole třetím osobám došlo, došlo by tím k nezákonnému zásahu dle § 82 soudního řádu správního⁴.

Z ustanovení § 22 kontrolního řádu tedy jednoznačně vyplývá, že kontrolující má (mimo zákonem předpokládaných možností) zapovězeno komukoliv sdělovat identitu podatele podnětu ke kontrole, a současně je oprávněn pro účely nahlížení do (kontrolního) spisu z něj dokumenty, z nichž by tato osoba byla identifikovatelná, vyjmout (srov. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem 15 A 38/2020). S výjimkou tohoto omezení týkající se rozsahu nahlížení se ve zbytku přiměřeně použije § 38 správního řádu.⁵

V případě, že by nebylo možné kontrolu realizovat bez toho, aby nebylo možné podatele podnětu identifikovat, nebo by bylo z okolností seznatelné (byť i tacitně), kdo podnět ke kontrole učinil, je nutné, aby tato osoba udělila kontrolnímu orgánu **souhlas se ztotožněním** v této věci.

Ve vztahu k Vašemu dotazu lze s odkazem na shora uvedené shrnout, že kontrola podle kontrolního řádu, jakožto veřejnoprávní vrchnostenský postup, je kontrolním orgánem zahajována výhradně z úřední povinnosti (*ex officio*). Identifikace podatele podnětu je proto (pro kontrolovanou osobu) irelevantní a plně na ni dopadá ochrana zakotvená v kontrolním řádu. Jelikož § 22 kontrolního řádu nepřipouští žádnou výjimku, **je dle názoru Ministerstva vnitra nutno ochranu podatele uplatnit též v případě, kdy se jedná o právnickou osobu, potažmo veřejnou instituci.**

Ing. Bc. Miroslav Veselý
ředitel odboru

Vyřizuje: JUDr. Petra Šulcová, tel. č.: 974 816 438, e-mail: odbordk@mvcz.cz

³ <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=6&ct=575&ct1=0>

⁴ Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“).

⁵ Srov. LEMELKA, L., VETEŠNÍK, P., LIBOSVÁR, O., *Zákon o kontrole: Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. s 242–257.